

SZAKIRODALOM.

Borsos István. *A pápai református főiskola könyvtárának katalógusa II. kötet. Szaporulat 1900-tól 1911. végéig.* Pápa, 1912. A főiskola betűivel. 8-r. IV, (4), 352 l.

E katalógus beosztását s a címek közlési módját folyóiratunk már az I. kötet megjelenésekor ismertette. Az ismertető ugyanekkor megróttá azt az érthetetlen eljárást is, hogy a címek mellől elmaradt a jelzet, ami a katalógus gyakorlati értékét és jelentőségét nagyban leszállyítja. A katalógus készítője azonban, úgylátszik, nem olvasta ez ismertetést — hiszen katalógusa II. kötetében még folyóiratunk szerkesztőjét is más névvel cseréli fel — vagy ha olvasta is, hát feleslegesnek tartotta változtatni helytelen módszerén s így valóban nem tudjuk érdemes-e behatóbban foglalkozni e második kötetel s bővebben kifejteni úgy a beosztás, mint a szöveg pontossága tekintetében emelhető súlyos kifogásokat.

Amelyik cím nem magyar, latin, vagy német, azt jobbra többkevesebb sajtóhiba torzítja el, a kiadvány nem nagy dicsőségére. Így mindjárt az első lapon a következő cím éktelenkedik, melynek hibáit aligha lehet egytőlegyet a szedő nyakába varrni :

POMAY, François. Le grand dictionnaire royal en trois langues, savoie, la françoise, la latine et l'allemande, chacun (!) expliqué (!) par les deux (!) antres et (?) trois parties etc.

Azt is helytelennek tartom, hogy az inkunabulumok szakjába az 1500 évszámon túli kiadványok is besoroztatnak, holott ez a korhatár ma általánosan el van fogadva s be nem tartása örökös félreértésekre ad alkalmat.

Végül a könyvtár primitív szakrendszere folytán a használhatóság rovására van, hogy a kötethez nincs tárgymutató is csatolva, mert így alig lehet tájékozódni egy-egy speciális kérdés irodalmáról, már pedig a nyomtatott könyvtárkatalógusnak ez kell, hogy legyen a legfőbb célja.

Érdekesek a gyarapodás mértékére és irányára vonatkozó statisztikai

adatok, melyekből kiderül, hogy a könyvtár tizenkét év alatt¹ 24.078 kötetről 36.347 kötetre emelkedett, ami több, mint 50%-os szaporulatnak felel meg. E nagy eredményben kiváló része van a Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségének, amely 1903 óta gyarapításra 16.400 koronát juttatott ez intézetnek. De kivette részét a könyvtárt fenntartó főiskola is, amely könyvbeszerzésre és könyvköttetésre évenként 2400 K-t, tizenegy év alatt tehát 26.400 koronát fordított. A katalogus készítője az egyes szakokról külön-külön is kimutatta, hogy hány műből és darabból áll s hogy mennyi ebből az új kötetben feldolgozott gyarapodás. Kár, hogy a gyarapodásnál legalább három kategóriát nem különböztet meg s nem tünteti fel külön-külön, hogy mi volt az ajándék, mi az államsegélyből s mi a főiskolai pénzekből beszerzett anyag. Így lehetetlen a gyarapodás szakok szerinti eloszlása felett kritikát gyakorolni, nevezeseen azt vizsgálni, mennyiben szolgált az államsegély az általános műveltség terjesztésére. Ha a gyarapodás darabszámából leszámítjuk az iskolai értesítők, jegyzőkönyvek, kéziratok és aprónyomtatványok csoportjaira eső darabokat, úgy a gyarapodás végső eredménye 7840 drb. A szaporulat legnagyobb része: 28·69% a theológiára esett, a nyelvészet és irodalom szakjainak gyarapodási százaléka 18·52 (aminek 27·84⁰/₀-a esik az ókori nyelvekre és irodalmakra), a történelmi szakoké 14·6, a természettudományoké 8·92, az egyetemes szakoké 7·11, a jog- és államtudományé 5·56, a neveléstané 4·37, a matézisé 3·67 s a földrajzé 3·66. Mint e kis statisztika bizonyítja, a könyvtár, habár az államsegély kedvéért közkönyvtárrá lett, továbbra is szinte kizárólag az iskola szükségleteit tartja szem előtt.

GYALUS ISTVÁN.

Szőnyi I. László. *Az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum és Iskola könyvtárának címjegyzéke. Szerkesztette — dr. Tantossy József közreműködésével.* Budapest, 1913. (Franklin r.-t.) 8-r. XIV, 2, 858 l. Ára?

Az Orsz. magyar iparművészeti múzeum és iskola a gyakorlati élet szükségleteinek tett eleget, amikor immár 8739 kötetre felszaporodott könyvtáráról ezt a díszes s ami a dísz külső sallangjánál jóval többet ér, igazán használható katalogust elkészítette és kiadatta. Helyesen jegyzi meg RADISICS Jenő a műhöz írt előszavában, «hogy egy csupán a mun-

¹ Az előszó tíz, majd tizenegy évről szól, világos ellentétben a címlap e kitételével «szaporulat 1900-tól 1911 végéig».